

§§ 2 a 7 jaz. zákona může jistě býti sporný. Aniž se chceme zde dotýkati merita otázky, můžeme tvrditi, že jeho odůvodnění je tak vážné, že skýtá příležitost k seriosní vědecké diskusi.

Jistě že může býti též sporné, zda je vhodné, aby aktivní prezident nejvyššího tribunálu obhajoval v článku určeném veřejnosti stanovisko svého soudu. Je také jisto, že dr. Popelka užil při té příležitosti několika výrazů káravých, prozrazujících rozhořčení autorovo. Nade všechno však je jisto, že nejvyššímu soudu a jeho presidentovi šlo v této věci výhradně o správný výklad zákona a o obhájení neodvislosti a prestyže nejv. soudu.

Přihládněme však, jaké motivy byly na druhé straně. Zde — jak patrně z vášnivosti útoku — není hlavním motivem ani snaha po správném výkladu zákonů ani hájení autority nejvyššího správního soudu nebo ministerstva spravedlnosti ani konečně hájení práv či zájmů určité skupiny státních občanů. Nikoliv: Jde tu o zájem příslušníků cizích států, pokud mluví jazyky našich menšin. A to ne snad o nějaký vážný zájem hospodářský či kulturní, nýbrž o čistě nacionálně-prestyžní a svojí vlastní povahou citový zájem o používání jazyka. Tento zájem je tedy motivem boje, který vedou s takovou intenzitou naše německé žurnály, tento zájem je také motivem zcela neobvyklého kroku advokátních spolků německých.

Tato skutečnost nemůže již býti lhostejná všem těm, kdo s tímto státem myslí to dobře. A to i těm, kteří snad ve věci samé s nejvyšším soudem nesouhlasí. Nechávali nás už klidnými častý — zejména poválečný — zjev, že se příslušníci národního státu zajímají o svoje národnostní menšiny v cizích státech, nejsme dosud zvyklí na zjev opačný: aby příslušníci menšiny ve vlastním státě s velikým elánem prosazovali zájmy cizozemců svého jazyka. Nechávali-li nás zcela klidnými všechny ty známé — a ostatně přirozené — sympatie příslušníků téže národnosti přes hranice států, nemáme dosti pochopení pro to, aby ve jménu těchto sympatií byl nejostřejšími slovy a prostředky veden boj proti nejvyšším institucím našeho státu.

V daném sporu jde tedy o dvojí: Předně o otázku právně-vědeckou, která se přirozeně nerozřeší rozčilenými polemikami a kde má slovo právě jen právní věda. Za druhé o psychologickou a mravní stránku věci: jaké motivy vedou polemizující strany. A po této stránce nebude asi sporu o to, na čí straně budou sympatie československé veřejnosti. Z. N.

Profesor Dr. Vilibald Mildschuh padesátníkem. Dne 11. prosince t. r. slaví Dr. Vilibald Mildschuh, profesor národního hospodářství a statistiky na právnické fakultě university Karlovy v Praze, svoje padesátileté narozeniny. Česká věda národohospodářská čítá prof. Dra Mildschuha mezi svoje nejpřednější pěstitele. Již před válkou se jubilant zabýval studiem otázek bytové politiky, nyní na poli tomto pracuje i praktickou spoluprácí v Poradním sboru pro otázky hospodářské. I jiné problémy sociálně-politické byly předmětem studií jubilantových; týž jest pak vynikajícím způsobem činným i na poli naší statistiky a to jak literárně, tak i prakticky, jako člen Statistické rady státní. Vlastní doménou vědecké činnosti prof. Mildschuha jest však národohospodářská teorie. Již před válkou zabýval se jedním z nej-

důležitějších, ale také nejspornějších problémů národohospodářské teorie — povahou podnikatelského zisku. Mildschuh, žák slavného Bedřicha Wiesra, stojí na půdě rakouské školy exaktní. V době poválečné jest to zvláště teorie peněžní, již věnuje své vědecké badání. Zde jest stoupcem Knappova nominalismu a jedním z předních zastánců Wiesrovy teorie důchodové oproti starší teorii kvantitativní. Právě na tomto poli získal si největších zásluh. Především rozvinul a doplnil Wiesrovu teorii důchodovou svou naukou o rozvržení peněžního důchodu na získání statků (v širším smyslu) tří rozličných kategorií: spotřebních, kapitálových i platidel. Dále vybudoval důchodovou teorii i po stránce možno říci dynamické, zkoumaje základní příčiny, proč dochází k změnám hladiny cenové; zde formuluje novou teorii o inflaci a deflaci úvěrové. Prokazuje též na historických dokladech neschopnost teorie kvantitativní vyložití některé pohyby hladiny cenové v minulém století. Zde jeho práce nejsou jen obohacením naší domácí, nýbrž i celé světové vědy národohospodářské. Mildschuh, který již vyložil názory a studie svoje na tomto poli v některých nejpřednějších odborných časopisech a sbornících cizozemských, přispívá tak k tomu, že mladá naše národohospodářská věda česká vystupuje co aktivní činitel na fóru mezinárodním a přispívá též svým dílem k vybudování národohospodářské nauky.

Zdá se nám předčasným nyní, kdy jubilant jest v plném tvůrčím rozmachu své vědecké činnosti, vypočítávati všechny jeho práce literární. Jsou uloženy v předních národohospodářských časopisech, revuích i sbornících našich i zahraničních; z děl v oboru peněžní teorie poukazujeme jen na spis: Kupní síla peněz, důchody a úroková míra.

O jubilantovi platí jistě slova Schumpetrova: jeder Zol ein Denker; zachovávati ve všem nejprísrnější vědeckou úroveň, jest hlavní devisou jeho vědecké činnosti. Na této úrovni vzdělává a vychovává Mildschuh i své posluchače. Jeho učebnice národního hospodářství přesahuje rámeček pouhé vysokoškolské učebnice, je to spíše vědecký nástin celé nauky národohospodářské. Tuto vysokou úroveň udržuje Mildschuh i ve svém semináři, jehož frekventanty seznamuje stále s novými, hodnotnými publikacemi z celého světa. Při tom jest však všem svým žákům vždy nejlaskavějším učitelem, vždy plným nevyčerpatelné ochoty pomáhati jim v jejich studiu. Proto také náleží jeho seminář k nejnavštěvovanějším na naší fakultě, neboť Mildschuh dbá zvláště o to, aby všichni účastníci mohli v debatách třibiti své poznatky a tak brali živou účast na projednávaných tematech. Mohli bychom stručně shrnouti poměr jubilantův k jeho posluchačům nynějším i bývalým tak, že jim byl a jest vpravdě vždy otcovským přítelem: a jako takovému přednášíme mu my všichni jeho bývalí i nynější žáci k jeho padesátiletým narozeninám svoje nejsrdečnější a nejupřímnější blahopřání!

R.

Lansing zemřel. Robert Lansing, nar. 1864, byl za presidenta Wilsona od r. 1915—1920 státním tajemníkem, t. j. ministrem zahraničí Spoj. Států Severoamerických. Lansing nebyl vyhraněnou politickou individualitou, ale zato oddaným a svědomitým spolupracovníkem Wilsonovým, a jako takový vedl také americkou zahraniční politiku, hlavně při vstupu do Světové války a mírovém jednání v Paříži. První jeho čin byl pokus o založení americké společnosti národů dle myšlenky Wilsonovy; avšak hlavně republika Chile zmařila tento úmysl. — S naší samostatností souvisí jméno Lansingovo uznáním naší vlády ze dne 3. září 1918, koncipovaným dle noty Balfourovy. Masaryk v »Světové revoluci« na něm nejvíce cení odpor proti separátnímu míru s Rakousko-Uherskem.

Z celého světa právníckého. Z výročí našich »právníckých«, o nichž není učiněna zmínka zvláště, připadají na měsíc prosinec letošního roku tato: 3. je výročí vydání zákona o zrušení šlechtictví a řádů (byla by k jeho desítileté vzpomínce zajímavá glosa o chystané jeho novele, ale poněvadž zasahuje do politiky, ponecháme ji zatím), a 19. je deset